

21.6.2012

Turun peruspalvelulautakunta

SELVITYS- JA KUULEMISPYYNTÖ HOITOTAKUUN TOTEUTUMISESTA ERIKOISSAIRAAN- HOIDOSSA

Säännökset

Aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valviran) tehtävänä on huolehtia terveydenhuollon toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta siten kuin siitä säädetään muun muassa kansanterveyslaissa (66/1972). Valvontaviranomaisilla on oikeus saada maksutta tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisee hoitoon pääsyn toteutumista koskevat seurantatiedot.

Terveydenhuoltolain (30.12.2010/1326) 52 § 2 momentin mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön. Vastaava säännös on sisältynyt 30.4.2011 saakka erikoissairaanhoidolain 31 § 3 momenttiin. Terveydenhuoltolakiin on otettu lisäksi säännökset siitä, että jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kolmen kuukauden kuluessa – lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa kuuden viikon kuluessa - siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiiriin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön (terveydenhuoltolaki 52 § 2 momentti ja 53 § 1 momentti).

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 52 §:n 3 momentin mukaan hoidon tarpeen arvioinnin perusteella lääketieteellisesti, hammaslääketieteellisesti tai terveystieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa tehdyn hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä lain 53 §:n 2 momentin mukaan alle 23-vuotiaille hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut vastaavat seikat muuta edellytä.

Edellä mainittuja hoitopääsyaikoja asiallisesti vastaavista hoitopääsyaajoista säädettiin 30.4.2011 saakka erikoissairaanhoidonlain 31 §:n 3 momentissa.

Asiassa saatu selvitys

Hoitoon pääsyä koskevat aikaisemmat selvitykset

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (31.12.2011) mukaan Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa on ongelmia hoitoon pääsyssä seuraavilla erikoisaloilla:

- psykiatria, erityisesti nuoriso- ja lastenpsykiatria
- lastentaudit

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (31.12.2011) mukaan läheteistä on käsitelty yli kolmen viikon ajassa 36,4 prosenttia lastentautien läheteistä ja 4,7 prosenttia lasten- ja nuorisopsykiatrian läheteistä. Ensimmäistä käyntiä on odottanut potilaista 5,3 prosenttia yli yhdeksänkymmentä vuorokautta nuoriso- ja lastenpsykiatriassa ja 10 prosenttia psykiatrian potilaista. Aikaisempien Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen selvitysten mukaan viiveitä on ollut aikaisemminkin psykiatriassa, kuten myös lasten ja nuorten psykiatriassa hoitoon pääsyssä. Turun peruspalvelulautakunta on antanut selvityksen aikaisemmista viiveistä.

Turun kaupungin peruspalvelulautakunta on aluehallintoviraston pyynnöstä toimitannut aluehallintovirastolle asiassa selvityksen ja todennut kysymyksessä olevan tilastovirheen. Turun kaupungin peruspalvelulautakunta oli myös aikaisemmin 17.8.2011 aluehallintovirastolle antamassaan selityksessä erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyä koskien selittänyt kysymyksen kohteina olleiden hoitoon pääsyn viiveiden olevan tilastovirheitä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen 30.4.2012 mukainen hoitoon pääsy erikoissairaanhoidossa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (30.4.2012) mukaan Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa on ongelmia lähetteen käsittelyssä seuraavilla erikoisaloilla:

- psykiatria
- sisätaudit

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (30.4.2012) mukaan psykiatrian läheteistä on käsitelty 5,2 prosenttia yli kolmen viikon päästä siitä, kun lähete on saapunut. Yli kolmen viikon päästä käsiteltyjä läheteitä on selvityksen mukaan 33 kappaletta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (30.4.2012) mukaan sisätautien läheteistä on käsitelty 3,9 prosenttia yli kolmen viikon päästä siitä, kun lähete on saapunut. Yli kolmen viikon päästä käsiteltyjä läheteitä on selvityksen mukaan 96 kappaletta.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (30.4.2012) mukaan Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa on ongelmia ensimmäiselle käynnille pääsyssä seuraavilla erikoisaloilla:

- sisätaudit
- neurologia
- korva-, nenä- ja kurkkutaudit

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (30.4.2012) mukaan ensimmäiselle käynnille odotti yli 90 vuorokautta

- 26,2 prosenttia sisätautien potilaista (237 potilasta)
- 16,5 prosenttia neurologisista potilaista (28 potilasta)
- 3,5 prosenttia korva-, nenä- ja kurkkutautien potilaista (21 potilasta)

Tiedot perustuvat Turun kaupungin ilmoittamiin tietoihin, jotka Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on pyytänyt Turun kaupungilta.

Harkittavat toimenpiteet

Erikoissairaanhoitolain 52 § (22.12.2009/1548) mukaan jos erikoissairaanhoidon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain tai terveydenhuoltolain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi. (30.12.2010/1328)

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Erikoissairaanhoitolain 53 § (22.12.2009/1548) mukaan jos erikoissairaanhoidon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on tämän lain tai terveydenhuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle viran- tai toimenhaltijalle huomautuksen vastaisen varalle. (30.12.2010/1328)

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Uhkasakkolain 22 § (5.12.2003/1025) mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämis- tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Selvityspyyntö ja kuuleminen

Hallintolain 34 § mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Aluehallintovirasto varaa kunnalle mahdollisuuden antaa ennen asian ratkaisemista kirjallisen selityksen hoitoon pääsyn toteutumisesta Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa.

Asian selvittämiseksi aluehallintovirasto pyytää Turun peruspalvelulautakuntaa antamaan selvityksensä. Selvityksestä tulee ilmetä erityisesti psykiatrian ja sisätautien erikolisaloilta:

- 1) Mikä on ko. erikolisalojen keskimääräinen läheteiden käsittelyaika?
- 2) Mistä syystä läheteiden käsittelyyn ottamisen viive on yli kolme viikkoa?
- 3) Otetaanko potilaaseen yhteys, jos lähete käsitellään vasta kolmen viikon kuluessa sen saapumisesta? Miten yhteydenotto tapahtuu?
- 4) Mihin toimenpiteisiin kunnassa on ryhdytty läheteiden käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?
- 5) Läheteiden käsittelyaika on vain yksi indikaattori arvioitaessa hoidon tarpeen arvioinnin toteutumisesta. Lisäksi pyydetään arvioimaan sitä, miten hoidon tarpeen arviointi toteutuu edellä tarkemmin yksilöidyillä erikolisaloilla?

Selvityksestä tulee ilmetä erityisesti sisätautien, neurologian ja korva-, nenä- ja kurkkutautien erikolisaloilta

- 1) Mikä on hoitoon pääsyn odotusaika?
- 2) Mikä on ensimmäisen käynnin odotusaika?
- 3) Kasautuvatko pitkät odotusajat tiettyihin sairausryhmiin ja jos kasautuvat, mihin sairausryhmiin? Missä sairausryhmissä on pisimmät odotusajat?
- 4) Mistä pitkät odotusajat johtuvat?
- 5) Mihin toimenpiteisiin odotusaikojen lyhentämiseksi on ryhdytty ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?

- 6) Tarjotaanko jonossa oleville potilaille mahdollisuutta saada hoitoa ostopalveluna kotimaasta toisesta julkisesta tai yksityisestä terveydenhuollon toimintayksiköstä tai ulkomailta?
- 7) Otetaanko potilaaseen yhteyttä, jos jonotusaika venyy aiemmin ilmoitetusta? Miten yhteydenotto tapahtuu?

Säädökset

Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §
 Erikoissairaanhoitolaki (1062/1989) 5, 52, 53 ja 58 §
 Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 52 ja 53 §
 Hallintolaki (434/2003) 34 §
 Uhkasakkolaki (1113/1990) 22 §

Määräaika

Selitys on toimitettava Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kirjallisesti 31.8.2012 mennessä. Asia voidaan määräajan kuluttua ratkaista, vaikka selitystä ei olisi annettu.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa kehittämisspäällikkö Ulla Peltola, puhelin 0295 018 000 (keskus).

Johtaja

Kirsi Paasikoski

Kehittämisspäällikkö

Ulla Peltola

Jakelu

Turun peruspalvelulautakunta (saantitodistuksin)

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Turun hallinto-oikeuteen**.

VALITUSAIKA

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

VALITUSKIRJELMÄN TOIMITTAMINEN

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa **Turun hallinto-oikeudelle**.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- aluehallintoviraston päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

TURUN HALLINTO-OIKEUDEN YHTEYSTIEDOT JA ASIOINTIOSOITTEET:

postiosoite	PL 32, 20101 TURKU
käyntiosoite	Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 TURKU
puhelinvaihe	0103 64 2400
telefax	0103 64 2414
sähköposti	turku.hao@oikeus.fi